

PROGRAM AKCÍ

Patra – Evropská metropole kultury 2006

Celý rok bude v Patře patřit nejrůznějším kulturním akcím, které jsou během všech dvanácti měsíců rozvrstveny do několika různých tematických cyklů.

Zahajovací dny

10. – 21. ledna

Maratón v rámci Evropské metropole kultury odstartuje 13. ledna sérií akcí, které potrvají přes týden. Úvodní program mj. bude zahrnovat zahájení výstavy „Leonardo Da Vinci: Vědec, vynálezce, umělec“, koncert Symfonického orchestru města Patra a velkou filmovou přehlídku.

Karnevalové dny

21. ledna – 5. března

Karneval je hlavní kulturní událostí města již více než 170 let a zapojuje se do něj obrovské množství obyvatel. Letos ovšem nabude na prestiži a silně posílí o mezinárodní charakter.

Dny poezie a hudby

27. dubna – 11. března

Tento cyklus propojí nejvýznamnější básníky a spisovatele města s uznávanými umělci z Řecka, ale i ze zahraničí. V mnoha akcích se také propojí hudba s poezií, což má v Řecku dlouholetou tradici, zvláště po druhé světové válce.

Dny současných přístupů k antickému dramatu

19. května – 4. června

Cílem tohoto cyklu je vyvolat mezinárodní debatu nad „odolností“ antického dramatu. Rečtí i zahraniční umělci budou objevovat význam antického dramatu v dnešním světě za použití experimentálních a inovativních vystoupení pod otevřeným nebem.

Cestování s... hudbou, divadlem, tancem a filmem

konec června – polovina září
Celé léto bude ve znamení mnoha velkých představení

z nejrůznějších uměleckých oborů. Cílem je přilákat co nejširší publikum, tak i podpořit přímo na jevišti spolupráci a kreativní výměnu mezi umělci z různých zemí a z rozdílného kulturního zázemí. Část programu se odehraje i v širším okolí regionu Achaia a v dalších peloponéských oblastech.

Dny náboženství a umění

Listopad 2006

Tento podzimní měsíc bude patřit apoštolovi svatému Ondřeji, který žil a mučednickou smrtí zemřel právě v Patře. Cyklus si klade za cíl zkoumat ekumenickou dimenzi jeho práce. Paralelně s hlavním posláním cyklu budou probíhat i další akce, jejich pojítkem bude umění inspirované náboženstvím.

Dny dětského umění

1. – 31. prosince

Pevnost

Děti a kultura jsou investicí do budoucnosti. Prosinec bude pokusem uspořádat multumělecký festival pro děti, první tak velkého rozsahu v Řecku a jeden z největších v Evropě. Akce by měla mít dvojí význam: umění a vzdělání.

Závěrečné dny

28. – 30. prosince

Třidenní slavnosti zakončí celý roční cyklus.

Celý program, konkrétní akce, další informace i možnost koupit si vstupenky on-line lze na oficiálních webových stránkách (v angličtině):

<http://patras2006.gr/en/>

EVROPSKÉ METROPOLE KULTURY

1985 Atény,	1996 Kodaň	+ Rotterdam
1986 Florencie	1997 Soluň	2002 Bruggy
1987 Amsterdam	1998 Stockholm	+ Salamanca
1988 Berlín	1999 Výmar	2003 Graz
1989 Paříž	2000 Avignon,	2004 Janov + Lille
1990 Glasgów	Bergen, Bologna,	2005 Cork
1991 Dublin	Brusel, Helsinky,	2006 Patras
1992 Madrid	Krakov, Reykjavík,	2007 Lucemburk
1993 Antverpy	Praha, Santiago de	+ Sibiu
1994 Lisabon	Compostela	2008 Liverpool
1995 Lucemurk	2001 Porto	+ Stavanger

Na Českou republiku vyjde až rok 2015, kdy se podělí o pořádání s některými z belgických měst.

→ **Přístav, univerzita, karneval a most**

Patra je moderní a rušné město, kde žije asi 140 tisíc obyvatel. Jeho středem je především velký přístav. Není to ale zdaleka jen obchod, co Patrou hýbe. Zdejší vyhlášenou univerzitu navštěvují desetitisíce studentů. Na přelomu ledna a února se sem upírají zraky celého Řecka. To se tu totiž – vždy sedm neděl před Velikonoce – koná monstrózní karneval plný barevných kostýmů, průvodů a všeobecného veselí.

Pro změnu zraky celé Evropy se do Patry upřely loni v srpnu, těsně před letními olympijskými hrami v Aténách. Tehdy Patraský záliv, který se nedaleko stýká s Korintským, překlenul více než dvoukilometrový most a spojil tak severní část země s Peloponésem. (viz *Zajímavost*)

Římský rozkvět

Město zde pravděpodobně existovalo již před Peloponéskou válkou, která se odehrála v roce 431 př. Kr. Zvláště z mykénského období se našlo mnoho hrobů. Archeologové poměrně nedávno dokonce objevili, že první lidé se tu usadili již ve třetím tisíciletí př. Kr. Určitě víme, že ve třetím století před naším věkem byla Patra členem achajského spolku.

Velký rozkvět přišel s Římany. Císaři Tiberius, Nero a Adriano postoupili městu privilegia, která mu umožnila bohatnout na obchodě. Patra mohla razit vlastní mince. Již tehdy tu fungoval velmi důležitý přístav, který byl především velkým překladištěm.

Hrad a ódeion

Starověkou dominantu města tvoří pevnost z druhé poloviny 6. století, kdy vyrostla na zříceninách antické akropole. Hrad se vypíná na kopci začínajícího pohoří Panachaikos, asi osm set metrů od mořského pobřeží. Hradby, které kdysi obklopoval hluboký obranný příkop, doplňuje několik věží. Pevnost dal postavit císař Justinian. A v podsta-

tě až do druhé světové války sloužila svému účelu – tedy především obraně, ale i jako centrum správy. Klíčová strategická pozice Patry sem táhla jedny nájezdníky za druhými. Jen během byzantské éry až do příchodu Franků obléhali hrad namátkou Slované, Saracéni, Bulhaři, Normané. Nutno podotknout, že nikdo z nich nezaznamenal úspěch. Když počátkem 13. století konečně hrad padl, noví páni – křižáci, jej ještě dále zdokonalili.

Na nádvoří se nachází montované divadlo, kde se každé léto pořádají kulturní akce – z hlediště může přihlížet až 640 sedících diváků. Tady, na nejvyšším bodě města, se také nabízí nádherný výhled na Patru.

Na západní straně někdejší akropole se rozkládá římské ódeion z roku 160 našeho letopočtu. Řecký zeměpisec a historik, který navštívil Patru de-

FOTO: PATRA 2006

set až dvacet let po stavbě, napsal: „Má tu nejkrásnější výzdobu, jakou jsem kdy spatřil, po těch aténských.“ Jak si také poznamenal, uvnitř stála socha Apolla.

Století následující, plná zemětřesení a válek, ale pohřbila ódeion pod nánosy trosk a zemin. Znovu spatřil světlo světa až v roce 1889, když se tu kopalo kvůli stavebnímu materiálu pro přístav. A skoro o sedmdesát let později získalo ódeion po rekonstrukcích opět svůj původní tvar.